Bak?m De?erlendirme Ölçe?i-BDÖ

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bak?m De?erlendirme Ölçe?i-BDÖ*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17214

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bak?m De?erlendirme Ölçe?i (BDÖ), orijinali ba?ka bir dilde geli?tirilmi? olan bir psikometrik arac?n Türkçe kültür ve dil yap?s?na uyarlanm?? versiyonudur. Bu ölçek, özellikle hem?irelik alan?nda, ö?rencilerin veya profesyonellerin kendi ya da ba?kalar?n?n bak?m davran??lar?n? nas?l alg?lad?klar?n? ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, **hem?irelik ö?rencilerinin** bak?m davran??lar?n? alg?lama düzeylerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeye odaklanm??t?r. Bu uyarlama, Zehra Eskimez taraf?ndan 2012 y?l?nda tamamlanan bir doktora tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, hem?irelik e?itiminde verilen teorik bilgilerin pratik uygulamaya ve alg?ya nas?l yans?d???n? belirlemek için önemli bir **de?erlendirme arac?** i?levi görmektedir.

Anahtar Kelimeler

Bak?m De?erlendirme Ölçe?i, BDÖ, Hem?irelik, Bak?m Davran??lar?, Alg?, Psikometrik Uyarlama, Psikometri

Yazarlar

Zehra Eskimez

Amaç

Bak?m De?erlendirme Ölçe?i-BDÖ'nün temel amac?, bireylerin (özellikle sa?l?k profesyonelleri veya ö?rencileri) sunduklar? ya da gözlemledikleri **bak?m davran??lar?n?n** kalitesini ve niteli?ini ölçmektir. Uyarlama çal??mas?n?n spesifik amac?, hem?irelik ö?rencilerinin hasta bak?m?na yönelik sergiledikleri davran??lar? nas?l alg?lad?klar?n?, bu alg?lar?n e?itim süreçleri boyunca nas?l de?i?ti?ini ve hangi faktörlerden etkilendi?ini ortaya koymakt?r. Ölçek, profesyonel **bak?m standartlar?n?n** de?erlendirilmesi ve hem?irelik e?itim müfredat?n?n geli?tirilmesi için ampirik veriler sa?lamay? hedefler.

Ölçe?in geli?tirilmesi, hem?irelik mesle?inin temelini olu?turan bak?m kalitesinin objektif ve standartla?t?r?lm?? yöntemlerle incelenmesine olanak tan?r. Ölçek, ö?rencilerin teorik bilgilerini pratikle ili?kilendirme yeteneklerini ve empati, ?efkat gibi kritik **bak?m bile?enlerini** ne ölçüde içselle?tirdiklerini belirlemede kullan?labilir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Bak?m De?erlendirme Ölçe?i, temel olarak "Bak?m Davran??lar?n?n Alg?lanmas?" yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel ve duyu?sal bile?enleri içerir; bireyin hem?irelik bak?m?na dair inançlar?n?, tutumlar?n? ve bu tutumlar?n gözlemlenebilir eylemlere (davran??lara) dönü?me

ARABPSYCHOLOGY.COM

biçimini kapsar. Ölçek, bak?m?n sadece teknik yönlerini de?il, ayn? zamanda **insan odakl?** ve etik boyutlar?n? da de?erlendirmeyi amaçlar.

Ölçülen yap?, genellikle çok boyutludur ve ?efkat, profesyonellik, teknik yeterlilik, hasta merkezli ileti?im gibi alt boyutlara ayr?labilir. Bu alt boyutlar, ö?rencinin veya uygulay?c?n?n kendisini bir bak?m sa?lay?c? olarak nas?l konumland?rd???n? ve hasta ile kurdu?u ili?kinin niteli?ini yans?t?r.

Geçerlik

Bak?m De?erlendirme Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? için yap?lan geçerlik çal??malar?, Zehra Eskimez'in 2012 tarihli doktora tezinde detayland?r?lm??t?r. Kaynak verilerde spesifik bir geçerlik katsay?s? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??malar?nda genellikle **yap? geçerli?i** (Faktör Analizi ile), kapsam geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve ölçüt geçerli?i (ilgili di?er ölçeklerle korelasyon) incelenir.

Ba?ar?l? bir uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal dilde ölçtü?ü yap?y?, Türkçe kültüründe ve dilinde de ayn? hassasiyetle ölçtü?ünü kan?tlamak esast?r. Bu, özellikle **çeviri e?de?erli?i** ve kültürel uygunlu?un sa?lanmas?n? gerektirir. Elde edilen geçerlik bulgular?, ölçe?in amaçlanan yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü desteklemelidir. Geçerlik analizlerinin sonuçlar? için doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, uyarlama çal??mas?n?n temel bir bile?enidir ve 2012 tarihli doktora tezinde sunulmu?tur. Güvenirlik, ölçe?in ölçümlerinde tutarl?l?k ve kararl?l?k derecesini ifade eder. Tipik olarak, **iç tutarl?l?k katsay?s?** (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?l?r.

Güvenirlik çal??malar?nda, ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar ili?kili oldu?u ve ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verip vermedi?i incelenir. Güvenirlik de?erlerinin yüksek olmas?, BDÖ'nün **bak?m davran??lar?** alg?s?n? ölçmede kararl? ve hatas?z bir araç oldu?unu gösterir. Spesifik güvenirlik katsay?lar? için orijinal akademik kayna?a bak?lmal?d?r. Güvenirlik, psikometrik aç?dan bir arac?n kalitesini belirleyen en kritik göstergelerden biridir.

Faktör Analizi

Bak?m De?erlendirme Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini incelemek amac?yla uyarlama sürecinde Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçekteki maddelerin teorik olarak beklenen alt boyutlara (faktörlere) ayr?l?p ayr?lmad???n? kontrol eder. Genellikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) ile ba?lan?r ve ard?ndan do?rulay?c? analizler (DFA) yap?labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizi sonuçlar?, BDÖ'nün orijinal yap?s?n?n (e?er varsa) Türkçe örneklemde korunup korunmad???n? ortaya koyar. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olmas? ve faktörlerin teorik olarak anlaml? bir ?ekilde gruplanmas?, ölçe?in yap?sal geçerli?inin kan?t?d?r. Ölçe?in kaç faktörlü oldu?u ve her bir faktörün varyansa katk?s?, 2012 tez çal??mas?nda detayl? olarak yer almaktad?r. Faktör Analizi, psikolojik yap?lar?n ölçülmesinde kilit rol oynayan istatistiksel bir yöntemdir.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi mevcut de?ildir, ancak bu tür alg? ölçekleri genellikle **Likert tipi** derecelendirme format?n? kullan?r (örne?in, 5'li veya 7'li Likert).

Language Available: Türkçe

Population Group: Hem?irelik Ö?rencileri

Age Group: Üniversite ö?rencileri (Genç yeti?kinlik dönemi)

Population Details: ?stanbul Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü'nde ö?renim gören hem?irelik ö?rencileri örneklem olarak kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir doktora tezi kapsam?nda uyarlanm??t?r. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar Zehra Eskimez ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: zehraeskimez@yahoo.com

Test Y?l? (Uyarlama): 2012

Ücret: Ticari bir ölçek olmad??? varsay?lmaktad?r; akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m için yazar?n izni gerekebilir.

Kaynaklar

Eskimez, Z. (2012). *Hem?irelik ö?rencilerinin bak?m davran??lar?n? alg?lamalar?* (Doktora tezi). ?stanbul Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Doktora tezine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi indirilebilir: bakim-degerlendirme-olcegi-bdo-toad.pdf

Bak?m De?erlendirme Ölçe?i-BDÖ Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

(Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için Eskimez, Z. (2012) ba?l?kl? doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM